

Drohiczyn, 03.04.2020 r.
L. 248/2020

CZWARTE ZARZĄDZENIE BISKUPA DROHICZYŃSKIEGO O ORGANIZACJI DUSZPASTERSTWA W STANIE EPIDEMII

Nie zmieniła się na lepsze ogólna sytuacja w naszej Ojczyźnie. Obowiązuje do odwołania rozporządzenie ministra zdrowia z 20 marca 2020 r. wprowadzające stan epidemii. Wydawane są coraz bardziej restrykcyjne przepisy. Wszystko na to wskazuje, że będą one obowiązywać w ostatnim okresie Wielkiego Postu i w Święta Wielkanocne. Również władza kościelna wydaje na ten czas swoje wskazania, określające możliwości i sposoby uczestnictwa w obrzędach liturgicznych. W nawiązaniu zatem do Dekretu Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów z 19 marca br., Wskazań Prezydium KEP z 21 marca br., Komunikatu przewodniczącego KEP z 24 marca br. oraz innych zarządzeń, postanawiam:

1. Dyspensę od obowiązku uczestnictwa w niedzielnej Mszy świętej, udzieloną w moim piśmie z 13 marca br. i przedłużoną dnia 24 marca br., przedłużyć po raz drugi, do 19 kwietnia br. włącznie (Niedziela Miłosierdzia).
2. Pozostaje w mocy zarządzenie, by w każdej Mszy świętej lub w innych celebracjach uczestniczyło maksymalnie 5 osób, nie licząc sprawujących posługę przy ołtarzu. Oprócz kapłanów i kilku niezbędnych usługujących, mają to być przede wszystkim osoby zamawiające intencję mszalną. Jeśli więc była przewidziana Msza święta koncelebrowana, to w celu umożliwienia uczestnictwa w niej przedstawicielom różnych rodzin zamawiających każdą z intencji, należy rozważyć odprawienie osobnych Mszy. Nie jest to jednak możliwe w dniach Triduum Paschalnego.
3. W celebracjach liturgicznych sprawowanych w domach zakonnych może uczestniczyć jedynie celebrans oraz mieszkańcy domu, bez udziału osób postronnych.
4. Ograniczenie liczby uczestników zgromadzenia do 5. osób obowiązuje również podczas pogrzebu. W liczbie tej nie mieści się celebrans, niewielkie grono osób posługujących oraz pracownicy firmy pogrzebowej.
5. Przypominając 6. punkt mego poprzedniego zarządzenia (z 24 marca 2020), odnoszący się do sprawowania sakramentu pojednania, pragnę dodać, iż
  - a. Duszpasterze parafialni winni udostępnić wiernym numer telefonu i adres mailowy, poprzez który będą mogli umówić się na indywidualną spowiedź.
  - b. Duszpasterze są usilnie proszeni o zachowanie dyspozycyjności wobec wiernych, którzy zwrócą się z prośbą o spowiedź.
  - c. Wierni, którzy nie mają możliwości przystąpienia do spowiedzi (np. z powodu kwarantanny), są gorąco zachęcani do wzbudzenia aktu żalu doskonałego (wypływającego z miłości). Taki żal gładzi grzechy powszednie, ale również śmiertelne, gdy jest złączony z mocnym postanowieniem przystąpienia do spowiedzi sakramentalnej, gdy tylko będzie to możliwe (KKK 1452).
  - d. Po zakończeniu epidemii we wszystkich parafiach należy zorganizować dzień skupienia połączony z nabożeństwem pokutnym i możliwością odbycia spowiedzi.
6. Wiernym, którzy poproszą o to indywidualnie, należy udzielać Komunii świętej poza liturgią, za wyjątkiem:

- a. Wielkiego Piątku, kiedy to poza liturgią Komunii świętej można udzielić tylko chorym, którzy o to poproszą i Wielkiej Soboty, kiedy można to uczynić jedynie w formie Wiatyku.
- b. Odwiedzin osób będących w kwarantannie domowej.

Celebracje Wielkiego Tygodnia

7. Nadzwyczajne przepisy obecnie obowiązujące sprawiają, że w tym roku liturgia Wielkiego Tygodnia będzie w praktyce celebrowana bez udziału wiernych. Z pewnością okaże się to dla bardzo wielu wiernych poruszającym i trudnym do przyjęcia doświadczeniem. Ufamy jednak, że te restrykcyjne zakazy prawdziwie przyczynią się do szybszego zwalczania groźnej epidemii i uratowania życia wielu ludzi. Duszpasterzom zaleca się na pewien czas przed rozpoczęciem liturgii zamknąć główne drzwi kościoła, a otworzyć tylko boczne (od zakrystii). Po zakończeniu liturgii, zwłaszcza w Triduum Paschalne, kościół winien być jednak otwarty dla adoracji. Wszyscy niech jednak przestrzegają limitu 5. osób, które mogą jednocześnie przebywać wewnątrz.
8. Liturgia Niedzieli Palmowej i Świętego Triduum Paschalnego sprawowana w katedrze drohiczyńskiej pod moim przewodnictwem będzie transmitowana drogą internetową. Gorąco zachęcam wszystkich Was, Drodzy Diecezjanie, do słuchania i oglądania tych celebracji i do wspólnej modlitwy w duchowej łączności z nami. Jeśli Księża Proboszczowie mają taką możliwość, również ich zachęcam do organizowania transmisji z kościołów parafialnych, by w ten sposób zaprosili do utworzenia duchowej wspólnoty parafian złączonych modlitwą i rozważaniem najważniejszych tajemnic naszej wiary.
9. Niedziela Palmowa
Zgodnie z dekretem Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów z 25 marca br., liturgię we wszystkich kościołach i kaplicach należy sprawować wg trzeciej formy, tzn. po krótkim przejściu z zakrystii do prezbiterium, z pominięciem czytania Ewangelii o wjeździe Chrystusa do Jerozolimy, modlitwy poświęcenia palm i procesji z palmami, z odmówieniem aktu pokuty i celebrowaniem Mszy świętej, jak zwykle. Jedynie w katedrze drohiczyńskiej celebracja będzie przebiegała wg drugiej formy, tj. z upamiętnieniem wjazdu Chrystusa, pobłogosławieniem palm i krótką procesją.
10. Wielki Czwartek
  - a. Msza Krzyżma zostanie odprawiona w katedrze o godz. 9.30 jedynie w wąskim gronie imiennie wskazanych kapłanów. Podczas liturgii zostaną poświęcone oleje święte, które prześlemy do parafii we właściwym czasie i właściwej formie, o czym Księża Proboszczowie zostaną poinformowani.
  - b. We Mszy Wieczery Pańskiej należy pominąć obrzęd obmycia nóg. Najświętszy Sakrament ma być przechowywany w tabernakulum, bez urządzania ołtarza wystawienia (ciemnicy) i bez procesji. W tym dniu kapłanom wyjątkowo zezwala się na odprawienie Mszy świętej bez udziału ludu, byleby w odpowiednim miejscu.
Uroczysta Eucharystia, połączona z odnowieniem przyrzeczeń kapłańskich, będzie celebrowana w Diecezjalnym Dniu Modlitw o Świętość Kapłanów, 25 maja, jeśli do tej pory zostanie zniesiony stan epidemii.
11. Wielki Piątek
  - a. Cześć Krzyżowi podczas Liturgii Męki Pańskiej należy oddawać przez przyklęknięcie lub głęboki skłon, bez kontaktu bezpośredniego, co dotyczy także adoracji indywidualnej poza liturgią.
  - b. Do wezwań modlitwy powszechnej należy dołączyć - zgodnie z przekazanym w załączniku tekstem - specjalną intencję o ustanie epidemii (przedostatnią z kolei).
  - c. Należy przygotować Grób Pański, jednak prosty, bez zbędnej okazałości.
  - d. Ojciec święty Franciszek przeniósł zbiórkę ofiar na Ziemię Świętą z Wielkiego Piątku na niedzielę 13 września br.
  - e. Usilnie zachęca się, aby w Wielki Piątek wierni adorowali krzyż w swoich domach.

12. Wielka Sobota i Wigilia Paschalna

- a. Nie organizuje się tradycyjnego poświęcenia pokarmów ani w kościołach, ani w innych miejscach. Należy natomiast błogosławić pokarmy przed śniadaniem wielkanocnym. Dokonuje tego głowa rodziny (lub inna osoba wierząca) w domu wg tekstu zamieszczonego w załączniku na stronie internetowej Diecezji Drohiczyńskiej.
- b. W liturgii Wigilii Paschalnej pomija się obrzęd poświęcenia ognia i procesję, a rozpoczyna się w prezbiterium od przygotowania i zapalenia paschału. Następnie wykonuje się Orędzie Wielkanocne (*Exsultet*). W czasie Liturgii chrzcielnej opuszcza się litanie do Wszystkich Świętych, błogosławieństwo wody chrzcielnej i pokropienie wiernych, a tylko odnawia się przyrzeczenia chrzcielne i odmawia modlitwę powszechną.
- c. Nie urządza się procesji rezurekcyjnej, ale tradycyjnie, o godz. 6.00 w Niedzielę Zmartwychwstania, należy uderzyć w dzwony.

Uroczystości Pierwszej Komunii świętej i bierzmowania

13. Zakazane jest - jak wiadomo - organizowanie wszelkich spotkań z dziećmi, młodzieżą i z rodzicami, przynajmniej do Wielkanocy. Zawieszony jest zatem proces przygotowania do I Komunii świętej i bierzmowania. Nie jesteśmy w stanie przewidzieć, jaka będzie sytuacja po Świętach. Najprawdopodobniej zakazy zostaną jeszcze przez jakiś czas utrzymane. Żeby więc nie trzymać dzieci, młodzieży i rodziców w niepewności, niniejszym odwołuję wszystkie uroczystości I Komunii świętej i bierzmowania zaplanowane przed wakacjami 2020 r. i przenoszę na czas, kiedy zostanie zniesiony w Polsce stan epidemii. Nowe terminy Księża Proboszczowie uzgodnią z Rodzicami. Zdaje sobie sprawę z tego, że zaistniała sytuacja powoduje dużo różnych kłopotów, będzie więc lepiej wcześniej do niej się dostosować.

Pozostałe zarządzenia

14. Odwołuję wszystkie, zaplanowane przed wakacjami 2020 r. - wizytacje kanoniczne. Zostaną one przeniesione na czas późniejszy, uzgodniony z Księżmi Proboszczami.
15. Odwołuję rekolekcje kapłańskie zaplanowane na czas od 14 do 16 kwietnia br. Ufam, że druga tura rekolekcji (23-25 czerwca br.) odbędzie się. W późniejszym czasie zostanie podany dodatkowy termin rekolekcji.
16. Urzędy Kurii Diecezjalnej będą zamknięte dla interesantów do odwołania. Pracownicy Kurii będą pełnili swoje obowiązki i pilne sprawy załatwiali drogą telefoniczną, mailową lub za pośrednictwem poczty.

Pragnę serdecznie podziękować Drogim Księżom za ich gorliwą posługę w trudnych warunkach stanu epidemii. Dziękuję też wszystkim Wiernym za spokojne i odpowiedzialne przeżywanie uciążliwych utrudnień, za ufność modlitwę i dobre wykorzystywanie czasu spędzanego w domach. Czeka nas Wielki Tydzień i Święta Wielkanocne, które przeżyjemy w tym roku zupełnie inaczej, niż wszystkie wcześniejsze. Może ta nieplanowana „niewola domowa” przyniesie dobre owoce i pokaże jak cenna jest możliwość swobodnego kontaktu z Chrystusem Eucharystycznym i uczestnictwa w liturgii Kościoła. Bardzo proszę wszystkich o dalszą modlitwę o ustanie epidemii, o zdrowie dla zarażonych, o wieczny pokój dla zmarłych i o siłę i odporność dla tych, którzy z narażeniem zdrowia niosą pomoc - dla służb medycznych, sanitarnych, dla laborantów, służb utrzymujących porządek i licznych zastępów wolontariuszy.

Niech Was błogosławi Bóg Wszechmogący - Ojciec, Syn i Duch Święty. Amen.

+ *Piotr Sawczuk*
Biskup Drohiczyński

Ks. Zbigniew Rostkowski
Kancleż Kurii